JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 14 April.** **N°. 30.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... *f* —,60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling - —,30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 10*den April* 1855, (N° 1).

[Staatsblad N°. 24.]

Gelezen: enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Het vendudepartement te Soerabaya, met ampliatie der instructie voor de vendukantoren te Samarang en Soerabaya (staatsblad 1822 no. 19), te magtigen, om voor het houden van vendutien buiten de stad Soerabaya, wanneer de afstand meer dan 12 palen bedraagt, aan de verkoopers in rekening te brengen reiskosten voor de vendubeambten, overeenkomstig het reglement, gearresteerd bij staatsblad 1828 no. 25.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

BUITENZORG, *den* 11 *April* 1854. [n°. 4.]

[Staatsblad N°. 25.]

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan;

Eerstelijk: Ten vervolge van artikel 9 van het besluit van 30 Maart 1848 no. 6 (staatsblad no. 15), te bepalen, dat voortaan ook in het regentschap Trengalek, ter hoofdplaats Trengalek van de residentie Kedirie, een landraad zal gevestigd zijn.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gonverneur-Generaal;
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking, onder toekenning van wachtgeld, de commies op het residentiekantoor te Madioen *C. H. Fleur.*

Benoemd:

Bij het Hoog-Geregtshof van Nederlandsch-Indie.

Tot raadsheer, de advocaat-generaal bij dat hof Mr. *R. A. Eekhout.*

Tot advocaat-generaal, de omgaande regter in de 1e afdeeling Mr. *M. P. A. Coster.*

Tot 2e substituut-griffier, de ambtenaar der 1e klasse Mr. *A. R. Blom.*

Tot pakhuismeester te Tjicao (Preanger Regentschappen), de pakhuismeester te Soerabaya *J. H. van Meerten.*

Tot élève bij het boschwezen in de residentie Rembang, de 2e opziener bij 's lands timmerwerf te Soerabaya *J. W. Portengen.*

Ingaande met 1 Mei 1855 (*)

Belast:

Met de waarneming van het ambt van directeur van financien, Jhr. *J. F. Hora Siccama*, met behoud van den rang van directeur-generaal van financien.

Met de waarneming van het ambt van directeur der burgerlijke openbare werken, de luitenant-kolonel voor memorie bij de genie *G. H. Uhlenbeck.*

Voor Zooveel Noodig Bevestigd:

Als directeur der middelen en domeinen, *W. J. van de Graaff.*

Als directeur der producten en civiele magazijnen, *T. Ament.*

Als directeur der cultures, *S. D. Schiff.*

[*] De opgave dezer beschikkingen in het vorige nummer der *Javasche Courant*, waaruit zij in ons blad was overgenomen, was onjuist.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der artillerie *F. H. W. Kuijpers.*

Goedgekeurd:

Dat door het militair Departement,

Bij de Infanterie,

Zijn Geplaatst:

Bij het 8e bataillon, de 2e luitenant *F. P. van der Giessen*, en bij het 11e bataillon, de 2e luitenant *W. F. K. R. Weber;* beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 3e bataillon, de kapitein *M. H. Dickmann*, van het 13e bataillon, en de 1e luitenant *P. E. A. van der Wijck*, van het garnizoens-bataillon in de 3e militaire afdeeling op Java.

Bij het 5e bataillon, de 2e luitenant *J. W. Filet*, van het 8e, en de 2e luitenant *L. F. Ruzette*, van het 12e bataillon.

Bij het 11e bataillon, de kapitein *W. J. Heisterkamp*, van het 2e bataillon.

Bij het 12e bataillon, de 2e luitenant *G. J. W. van Rhijn*, van het 5e bataillon.

Bij het 14e bataillon, de kapitein *J. G. Paul*, van het garnizoens-bataillon op Banka.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein *P. Spanjaard*, van het 14e bataillon.

Advertentien.

Bij de bureaux van de kommandanten der artillerie te Batavia, Samarang, Soerabaya, Padang, Palembang, Muntok, Riouw, Bandjarmassin, Ternate en Banda, bestaat gelegenheid tot het plaatsen van geëmploijeerden, op een maandelijksch tractement van *f* 20 tot *f* 80, naarmate van geschiktheid. Daartoe inclinerenden gelieven zich in persoon of met franco brieven aan de genoemde artillerie-kommandanten te wenden.

Vendutien.

Op Maandag 16 April, tegen 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van de heeren *Büsing Schröder & Co.*, aan de Groote Rivier, door *Vaupel & Co.*

Op Dingsdag 17 April op het Heemradenplein, tegen 2 pCt. vendusalaris door *John Pryce & Co.*

Op Woensdag 18 April, voor het commissiehuis van *van Ommeren & Co.*

Op Donderdag 19 April, voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*

en

's Avonds om 7 ure, in de Harmonie, door *Lange & Co.*

Op Vrijdag 20 April, tegen 6 en 4 pCt. vendusalaris, voor de pakhuizen van *Metzendorff, Wilmans & Co.*, aan de Groote Rivier.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de weeskamer te Batavia, *C. Lissour.*

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 5 tot en met den 12 April 1855.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *F. J. G. A. Smeets, J. H. van Wijngaarden, H. F. W. Strengnaarts* en *J. Verbrug*, van Soerabaya. — *C. de Groot* en Z. H. *Aquasie Boachi*, van Buitenzorg.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *A. M. J. van Asperen*, van de reede. — *C. Cormane*, van Tagal. — *H. R. J. Levijssohn.* van Samarang.

MARINE HOTEL. *Von Pirch, Uhlenbeck, P. H. Willers*, en *M. A. de Gelder*, van Soerabaya. — *A. Grau van Limburg Stirum*, van Buitenzorg. — *R. Tormster, J. D. Buijs* en *B. J. Holst*; van Vlissingen.

JAVA HOTEL. *Sutherland en familie, A. J. Maas, L. J. Sarolea* en *Kooij* van Soerabaya. — *C. Vermij*, van Melbourne. — *F. A. H. Beer*, van Cheribon. — *E. N. Shearwood*, van Buitenzorg. — *N. C. Slegt* en *N. MacLeod*, van de reede — *J. Eilbracht*, van Padang.

HOTEL WILLEM II. *H. W. Gout, S. Schrieder* en *Oosthout*, van Padang.

Advertentiën.

Bevallen van eenen ZOON *M. E. Bakhuis*, geb. *Franck.*

CHERIBON, 11 *April* 1855. (714)

Bevallen van eene DOCHTER, *F. Koster*, Echtgenoot van

Mr. P. J. J. C. VAN NIEUWENHOVEN HELBACH.

MAKASSER, 17 *Februarij* 1855. (706)

Op heden, den 21 Februarij jl., overleed te Plantongan, na een langdurig lijden, mijn geliefde echtgenoot *W. L. Pool*, in leven civiel geneesheer te Cheribon.

De Wed. J. M. POOL,
geb. *Dornseiff.*

INDRAMAYOE, *den* 4 *April* 1855. (696)

Vendutie

tegen 4 en 6 pCt. Vendu Salaris, op Maandag den 16, voor de Pakhuizen van de Heeren Büsing, Schröder & Co., aan de Groote Rivier,

van Lijnwaden, als: ruwe en gebleekte Madapollams, Shirtings en Drills, Battick Sarongs en Hoofddoeken, diverse soorten geweven Slendangs, Sarongs en Hoofddoeken, Klamboegoed, Mousselines, Chitsen, Lakens, Franjes, eenige kisten fraaije Mode-artikelen, 1 kist Necessaires, echte Eau de Cologne, Eau de Lavendel, Geparfumeerde Zeep en Odeurs, IJzerwerk, als: Deuren- Voorhangsloten, Keukengereedschappen, Kramerijen, Speelgoed, Waslucifers, 10 kisten Papier, Glas- en Porceleinwerk, 50 kisten Glaswerk, enz., enz., benevens 200 vaatjes pas aangebragte Boter. (699)

VENDUTIE

Op Donderdag den 19 April 1855, voor het Commissiehuis van *John Pryce en Co.*,

van diverse Lijnwaden, eene partij beschadigde Koffij en Meel, Teneriffe- en Portwijn, Chromaatgeel, en verder van

72 Vaten BORDEAUX WIJN. (716)

Vendutie

op Woensdag den 18 April 1855,

voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*,

van puike Boter, Manilla sigaren No. 2, Persische vloertapijten, 8 balen roode, blaauwe en bruine baai, wollen sokken en kousen, duffelsche paletots, 100 zakken dedak, 500 ducaten, 250 Singapore balken van circa 23 voet lengte, djattie houtwerken, eene mahonyhouten ijskast, en voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, 33 kisten thee, min en meer beschadigd, en ten 12½ ure, voor rekening des boedels van wijlen mevrouw de wed. *Stephan*, een erf, bebouwd met een bamboezen huis, met atap gedekt, gelegen Goenoeng Saharie, west, blok M, 3de deel, sectie IV, No. 128, verponding No. 8696. (708)

WAT HELPEN SCHAVOTSTRAFFEN? (*vervolg.*)

Na verloop van tijd werd Jonas van school genomen, en hij kwam op een kantoor, half als klerk en half als boodschaplooper. Hij had er niet veel te doen. Hij moest er des morgens ten acht ure komen en des avonds ten acht ure kon hij vertrekken. Twee-en-een half uur daags moest hij loopen en 't overige van den tijd moest hij schrijfwerk verrigten en rekeningen optellen. Al spoedig moest hem onder 't oog worden gebragt, dat hij 's morgens zoo laat kwam en dat hij 's avonds vroeg naar huis ging. 't Liep ook al verder in het oog dat hij weinig schrijfwerk verrigtte en dat hij geen rekeningen meer optelde, weshalve men hem te kennen gaf dat hij met tien shillings in de week veel te duur werd betaald. Op zekeren morgen was de chef met zijn linker been uit bed gestapt en zeide hem, dat hij maar gaauw moest maken dat hij uit zijne oogen kwam, en dat hij rekeningen moest gaan ontvangen. Jonas maakte eene diepe buiging en vertrok: maar hij nam de kas van het kantoor met zich mede.

Dat was het begin. Hij kwam de stad uit met zijn roof, die echter van niet veel beteekenis was, zoodat het kantoor het der moeite niet waard achtte hem achterna te zetten. Nadat Jonas in het armste gedeelte van Londen een paar kamers had gehuurd, ging hij er op zijn gemak zitten om in de eerste plaats zijn buit te tellen en in de tweede plaats te overpeinzen wat hij verder zou doen. Het eerste was gemakkelijker dan het laatste. «De bagatel is bijna niet waard,» mompelde hij bij zich zelf, «om er zoo veel voor te wagen. Maar dat is mijne schuld niet. Ik weet intusschen niet wat ik er meê zal beginnen. En als het geld eens op is. Wat dan!' Bah, op dezelfde manier is nog meer te krijgen. Ik ben er nu eenmaal in en daarmeê is 't uit!»

Jonas begreep derhalve dat hij voorshands niet beter kon doen dan zich overgeven aan de uitspanningen en vermaken der groote stad London. In de eerste plaats ging hij naar een der kleine schouwburgen van Londen en daar zag hij een heel mooi stuk in vijf bedrijven, getiteld: De wreedaardige moord of het bloedige graf, welk stuk toen zeer veel opgang maakte. Daar waren in dat stuk niet minder dan vier verschrikkelijke moorden en een even groot getal bloedige graven. Daar waren ook eenige hardnekkige gevechten in, zonder eind, en zoo moorddadig dat er iemand eene rilling van langs het lijf liep. Bij het einde van het stuk kwamen de rakkerts en galgebrokken, die er eene rol in gespeeld hadden, allen te gelijk op den voorgrond van het tooneel, en nadat zij elkaar eenigen tijd hadden uitgescholden, begonnen zij elkaar voor 't laatst zoo moorddadig te bevechten, dat eene kleine jongen op de galerij er de stuipen van kreeg. En toen de voornaamste vechtersbazen doof en dood op den grond lagen, zag men een rood en blaauw bengaalsch vuur met een bovennatuurlijken glans over het tooneel schijnen en, onder eene bijzonder toepasselijke muzijk, begon de tooneelgordijn majestueus te zakken. Er heerschte onder de toeschouwers eene plegtige stilte, die Jonas eensklaps herinnerde aan het oogenblik, waarop hij, nog een kind zijnde, den moordenaar van Buggins had zien ophangen.

Daarop volgde een kluchtspel, doch dit was voor het grootste deel niet genietbaar; want een heer, die met een paar vrienden een diner had gehad, en in een zeer opgewonden toestand was binnen gekomen, meende dat hij de vrijheid had om het nastukje in de war te brengen, door de tooneelspelers telkens in de rede te vallen. Dit maakte de gramschap van het meerendeels zeer pathetische publiek in geene geringe mate gaande. Men riep tot de welgezinden, die in 's mans nabijheid zaten, dat zij den rustverstoorder er uit moesten jagen, en als zij dat niet verkozen, moesten zij hem maar aan hun overleveren! Dien ten gevolge zag men een prachtig standje, waaraan spoedig de policie te pas kwam. Maar de policie, te weinig in getal zijnde, had het waarschijnlijk moeten verliezen, indien niet een aantal van de vechtersbazen uit het voorstuk, uit de kleedkamer waren gevlogen en met ongeloofelijken spoed een eind aan het rumoer hadden gemaakt.

Jonas was zoo zeer in zijn schik met de comedie, dat hij er den volgenden avond weêr te vinden was, [illegible]

nog vele avonden daarna. Maar zijn geld begon op te raken en hij moest gaan overleggen om aan ander geld te komen. Jonas Wagtree dacht echter in 't minst niet aan zoeken van arbeid om op eene eerlijke wijze in zijne behoeften te voorzien, en daarom voerde hij een geheel ander plan uit. Hij verliet de armoedige kamertjes, die hij had gehuurd en ging in een nog armoediger buurt van Londen wonen. Vervolgens kocht hij een hond en den anderen dag slenterde hij over straat als een arme blinde man. Heb medelijden met den armen blinden man! klonk het nu dagelijks door de straten en met dit kunstje ontving hij geld genoeg van de medelijdende voorbijgangers. Het ging nu eenigen tijd vrij goed met hem, toen ongelukkigerwijze het volgende voorval aan zijne blinde vreugde een einde maakte. Op zekeren dag slenterde hij weer langs de straat met zijn hond voor zich heen; maar terwijl hij liefdegiften inzamelde, hoorde hij eensklaps roepen: »een dolle stier, een dolle stier!« In den eigen oogenblik kwam de stier langs den hoek eener straat opdagen en in een oogwenk was de straat als schoon geveegd. Jonas stond als of hij van den donder was getroffen; want de stier kreeg hem in het oog en kwam regt op hem af. Nu ging er een kreet van ontzetting op onder de toeschouwers aan de vensters, om den vreeselijken toestand van den armen blinden man. Jonas zag het woedende dier op hem afkomen, dat bij voorraad zijn hond uit den weg stiet. In dit angstverwekkend oogenblik kreeg de blinde zijn gezigt weder en hij liep heen, zoo vlug als zijne beenen maar voort konden, tot groote verwondering van alle toeschouwers en tot bittere teleurstelling van eenige liefhebbers van kampgevechten, die hem wel eens met den dollen stier hadden willen zien spartelen.

Toen derhalve dit middel van bestaan voor hem verloren was, moest hij een ander zoeken en 't beste wat hem toescheen was als kwakzalver het land af te reizen. Toen hij eenige medicijnen, wier onschadelijke eigenschappen hij toevallig kende, tot zijn oogmerk had gekocht, verliet hij Londen. Onder meer andere beroemde geneesmiddelen, die hij had uitgevonden, behoorde ook een soort van pillen, die hy Tante Barbaraas Pillen noemde, en waarmede hij, volgens zijne plegtige verzekering, drie honderd en tien menschen van den dood had gered. Deze pillen konden alle wonden en alle kwalen genezen en in den beginne verkocht hij ze bij de vleet. Maar wie ze ook innam, niemand genas er van, en toen men hem daar over klaagde, antwoordde hij dan men zeker niet genoeg van zijne pillen had ingenomen. Toen hij echter bespeurde dan men hem niet meer vertrouwde, ging hij eene andere streek opzoeken, waar hij nog zijn naam moest maken.

Te dien tijde geraakte Jonas in kennis met zekeren schobbejak, Jonathan Darkeij genaamd, die lid was van een genootschap voor Vrijheid, Gelijkheid en Broederschap. De grondbeginselen van dat genootschap waren dood eenvoudig. De aarde en al wat er was, zeiden de leden, was gegeven en bestemd ten gebruike van alle menschen. Daarom mogten alle menschen er gelijkelijk in deelen, en niemand mogt meer in aanmerking komen dan zijn buurman. 't Was zeer gemeen en onverantwoordelijk dat dit tot dusverre nog niet was gebeurd; en daarom verbond zich ieder lid van deze club met een plegtigen eed, om elk voor zich al het mogelijke te doen om de grondbeginselen van gelijkheid te verspreiden en de rijkdommen der aarde gelijkelijk te verdeelen onder haar bewoners. Deze en dergelijke denkbeelden werden opgevoerd en ontwikkeld in zamenspraken en redevoeringen, welke gehouden werden in de herberg De Vos en De Gans. Jonas had nog nooit van zulke verheven dingen gehoord, en daarom werd hij op zekeren avond door Jonathan Darkey meêgenomen. Hij hoorde daar verklaren dat sommige leden van de club geen ruimer inkomen hadden dan achttien shillings in de week, en daar waren edellui in het land, die wel drie honderd duizend pond sterling 's jaars inkomen hadden. Dat was schande! Groote schande! Dat moest anders worden! Zij beloofden niet te werken. Zij moesten even goed kunnen leven als groote heeren. Waarom waren de groote heeren beter dan zij? Dus geen koningin, geen lords, geen huis der gemeenten, geen militaire magt, geen policie, niemendal! Nadat de-

BATAVIA.

In den morgen van den 13 dezer is Z. E de Gouverneur Generaal van Buitenzorg alhier aangekomen en, na het verleenen der aangekondigde gewone audientie, in den namiddag weder derwaarts vertrokken.

— In ons blad van 11 dezer No. 29. komt onder de rubriek *Engeland* voor, dat zekere heer *Williams* te Pembroke een kanon heeft uitgevonden van een nieuw model, zamengesteld uit verscheidene stukken, die uit elkander genomen en op den rug gedragen kunnen worden.

Zoo als die uitvinding dáár medegedeeld wordt, zoude men veronderstellen, dat zij geheel nieuw is, doch leders! er is niets nieuw onder de zon, zoo als *Salamo* reeds zeide. Van goederhand zijn wij onderrigt en wat meer beduidt, de betrekkelijke schriftelijke bescheiden liggen voor ons, dat de thans zich hier bevindende heer *C. J. van Oekelen*, werktuigkundige van beroep, reeds in 1848, destijds wonende te Samarang, dezelfde uitvinding heeft gedaan. In een gezelschap toevallig door een officier (men zal zich herinneren dat in dat jaar de tweede Balische expeditie plaats heeft gehad) de moeijelijkheid, doch tevens de wenschelijkheid hoorende betoogen om zwaar geschut in deze gewesten te kunnen vervoeren, waartoe deszelfs dan eens bergachtig, dan weder moerassig terrein zoovele hinderpalen aanbiedt, terwijl de mogelijkheid tot eene spoedigere beslissing in den oorlog zoude leiden, zoo kwam die heer tot het denkbeeld om te trachten het middel daartoe uit te vinden. Zijne pogingen zag hij met een gelukkigen uitslag bekroond en zijne proeven in het klein geslaagd zijnde, zoo deed hij hiervan mededeeling aan het gouvernement, hetwelk echter daarvan geen gebruik wenschte te maken. Ook zijne uitvinding bestond in het deelen van het geschut, waardoor men zelfs het zwaarste bij gedeelten dáár zou kunnen brengen, waar men thans hoogstens driepondërs kan aanwenden, terwijl de moeijelijkheid om die afzonderlijke stukken ter plaatse op eene spoedige en hechte wijze aan een te voegen, ook door die uitvinding werd uit den weg geruimd. En nu is de vraag of bij het erkend beslissend overwigt dat het zwaar geschut in den oorlog uitoefent en hetwelk ontegenzeggelijk ook in deze gewesten denzelven spoedig ten einde zou brengen, indien de vervoerbaarheid over ieder soort van terrein mogelijk was, deze uitvinding van een *Nederlander* niet benuttigd zou kunnen worden en waardig zou zijn om aan een nader naauwkeurig onderzoek en de beoordeeling van deskundigen te worden onderworpen?

— Op den 12 stortten een muur en zolder van een in de zandzee nabij de ankerwerf dezer stad afgebroken wordend huis, misschien wel ten gevolge van het onvoldoend nemen van voorzorgen, eensklaps in. Drie koelies daaraan werkende werden zoodanig geraakt, dat een derzelven, genaamd *Jáka*, onmiddelijk dood bleef en de beide anderen ernstig gewond werden.

— In de *Javasche Courant* van heden leest men:

Op magtiging, namens den Koning, heeft de Gouverneur-Generaal dezer dagen het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch Indie en den onder-pastoor te Batavia *H. van der Grinten*, als belast met het tijdelijk beheer van het apostolisch vicariaat van Batavia, verzocht, om respectivelijk de protestantsche en roomsch-catholijke geestelijken in Nederlandsch-Indie uit te noodigen, om op Zondag den 29sten April aanstaande, in de kerken en plaatsen van openbare godsdienstoefening, *den zegen des Heeren af te smeeken*, bij het in werking treden op 1° Mei 1855, van het Reglement op het Beleid der Regering van Nederlandsch-Indie.

NEDERLAND.

De minister van oorlog heeft voorts nog uitspraak gedaan omtrent zes andere cadetten der koninklijke akademie voor de zee- en landmagt, die mede ten gevolge van de onlangs plaats gehad hebbende ongeregeldheden tot hooge disciplinaire straffen waren veroordeeld en wel dat deze streng zullen worden gesurveilleerd tot den tijd van vacantie, als wanneer naar hun gedrag zal worden geoordeeld of zij van de bestemde zes weken verlof in den vacantie-tijd, geheel of gedeeltelijk zullen verstoken worden.

— Wij lezen in de *Amsterdamsche Courant* het volgende:

Wij vernemen uit eene goede bron, dat spoedig zal geteekend worden de conventie tusschen ons en het Amerikaansche gouvernement, waarbij consuls in onze kolonien worden toegelaten en dat eerlang ook met andere staten eene dergelijke conventie zal worden geteekend.

— Door de voltooijing der telegraaflijn tusschen Arnhem en de Hannoversche grens wordt het verkeer met noord-westelijk Duitschland aanmerkelijk bevorderd. Vooreerst strekt zich de verzending langs korteren weg slechts uit tot Bremen en de in Hannover gelegen telegraafkantoren, terwijl een in Hamburg op te rigten Hannoversch telegraafkantoor nog niet is opengesteld. Berigten naar Hamburg kunnen echter ook nu, veelal spoediger, langs dezen weg verzonden worden, mits die verzending plaats hebbe over Hamburg en tegen betaling van de daarvoor gevorderde meerdere kosten, zooals die bij de tarieven zijn bekend gemaakt.

— Er kan niets zoo bepottelijks uitgedacht worden, of het vindt altijd nog geloovige toehoorders. Hiervan levert Zoltkamp en naburige plaatsen thans een treffend bewijs, waar namelijk het volgende zonderlinge gerucht van mond tot mond gaat: Dat de beminde en heldhaftige koning *Willem II* zou overleden zijn, is slechts een voorwendsel geweest. Hij had n. l. berouw gehad zoo spoedig, ten gevolge der gebeurtenissen in Frankrijk, een nieuw ontwerp van grondwet te hebben aangeboden, was toen de regering moede geworden en wilde de teugels van het bewind gaarne aan zijn' zoon, nu *Willem III*, overdragen. Om daartoe langs den kortsten weg te geraken, werd zijn onverwachte dood te Tilburg door zijne vertrouwde vrienden verspreid, en om de ontdekking van dit geheim te voorkomen, begeerde de koning uitdrukkelijk, dat men geen geestelijke bij zijn sterfbed zoude toelaten, zijn ligchaam niet zoude balsemen en de kist, waarin men zijn lijk naar den vorstelijken grafkelder te Delft vervoerde, niet zoude worden geopend. Men had dan ook slechts eene doodkist zonder het lijk van hem in gezegden grafkelder bijgezet en *Willem II* was in alle stilte en incognito naar Rusland vertrokken en aldaar bij zijn' zwager keizer *Nicolaas I* met opene armen ontvangen. Hij bevindt zich thans, onder den naam van vorst Mentzikoff, te Sebastopel in de Krim!

Zoo als wij zeiden, vindt dit zonderlinge verhaal bij de marine en wel onder de afgescheidenen en eenige visschierlieden veel geloof. 't Zal wel onnoodig zijn, dergelijke dwaasheden te bestrijden, dit zoude haar ook te veel eer bewijzen.

— Op 23, 24 en 25 Jan,, legde een kweekeling der koninklijke academie te Delft, *van Dijk*, bestemd voor het mijnwezen in Oost Indië, het gevorderde examen af, voor eene speciale daartoe benoemde commissie, bestaande uit de heeren *G. Simons*, direct. der koninkl. akademie, *S. van Breda*, hoogleeraar, *W. D. Weddik*, oud secret.-generaal bij het depart. van kolonien, *C. T. van Meurs*, luit.-kolonel direct. der stapel- en constructiemagazijnen te Delft, *E. van der Elst*, ingenieur der mijnen, direct. der dominiale kolenmijnen te Kerkerade, *C. E. Donnadieu* en *S. Bleeckrode*, prosessoren aan de koninklijke akademie te Delft, hetwelk volkomen aan het doel heeft beantwoord, zoodat het personeel van mijn-ing. in Oost Indië op nieuw met een bekwamen ambtenaar zal vermeerdeld worden.

— De heer *J. C. Grebe*, te Rotterdam, genoot de eer de eenigste te zijn van alle onze industriëlen, die op de tentoonstelling voor alle natiën, te New-York gehouden, wegens een ingezonden stuk gedreven zilverwerk, de zilveren medaille verkreeg. Deze medaille is van buitengewone schoonheid en heeft eene grootte van bijna 6 Ned. duimen in doorsnede. De voorzijde vertoont de nijverheid in de gedaante eener vrouw, welke knielende en aan de hand gehouden door een genius, door eene maagd met lauweren wordt gekroond. De nijverheid heeft een spoel in de linker-, de genius een gevleugelden bal in de regter- en de maagd eene weegschaal in de linkerhand. Achter de maagd staat een antieke zuil, waaraan eenige lauwerkransen gehecht zijn. De keerzijde vertoont het opschrift: »Exhibition of the Industry of all Nations. New-York, 1853" in een lauwerkrans, van onderen verbonden door het stedelijk wapen. De gravure is zuiver, scherp en krachtig.

Op het keurig geplaatdrukt diploma, dat deze medaille vergezelt, komt, o. a., eene fraaije afbeelding van het tentoonstellingsgebouw voor.

— Blijkens de met de jongste mail uit Curaçao ontvangen berigten is de gele koorts aldaar steeds blijven afnemen, en voedt men de hoop, det die ziekte, voornamelijk met de in de laatste dagen (medio December ll.) invallende regens, haar einde nadert.

Het laat zich, volgens die berigten, wijders aanzien, dat de genomen maatregelen van afzondering ten opzigte van de laatstaangekomen manschappen, waarvan in een vroeger nommer is gewag gemaakt, den gewenschten uitslag zal hebben; terwijl toch de gansche equipage van de brik *Pegasus*, die hen heeft overgevoerd, door de gele koorts is aangetast, liet de gezondheidstoestand van het bedoelde detachement tot dusver weinig of niets te wenschen over.

— Dezer dagen, zegt het *Handelsblad*, is van regeringswege aan eenige Indische militairen en van het koloniaal werfdepôt, vergunning verleend tot het aannemen en dragen: *a* van den Pruissischen gedenkpenning, ingesteld 23 Augustus 1851; *b* van het militaire eereteeken van den hoogen senaat der vrije stad Frankfort en *c* der Badensche medaille, ingesteld 29 Augustus 1849, voor het bijwonen van den veldtogt in dat jaar.

— De minister van koloniën, heeft ter algemeene kennis gebragt, dat gedurende het jaar 1854, en wel bij koninklijk besluit van 3 Junij 1854 No. 76, magtiging is verleend aan den minister van koloniën om te doen aanmunten zilveren pasmunt voor Nederlandsch-Indië, tot een bedrag van *f* 5.025.000; t. w *f* 4.000.000 aan stukken van 1/4 gulden, *f* 1.000.000 aan stukken van 1/10 gulden en *f* 25.000 aan stukken van 1/20 gulden. en dat daarvan, onder ultimo December 1854, was vervaardigd: *f* 2 865.000 aan stukken van 1/4 gulden en *f* 355.000 aan stukken van 1/10 gulden.

ENGELAND.

Er is te Londen een belangrijk werk in het licht verschenen, onder den titel van *Dertig jaren buitenlandsche staatkunde*, hetwelk de geheele staatkundige loopbaan van graaf *Aberdeen* en lord *Palmerston* behandelt. De schrijver wil bewijzen, dat, onder die twee staatslieden, Engeland's staatkunde steeds dezelfde is geweest. Het geheime doel van dit werk schijnt te zijn, dat men wil bewijzen, dat eene vervanging van graaf *Aberdeen* door lord *Palmerston* overbodig is, daar beider buitenlandsche staatkunde dezelfde is.

— Eene nota over het lot van sir *John Franklin* en zijne 137 togtgenooten, deelt tevens een staat mede der kosten van de verschillende expeditiën om dien moedireiziger op te zoeken, en wel sedert 1848 tot in het vorige jaar. Een en veertig vaartuigen werden voor dit loffelijk doel gebezigd, en de reiskosten waren 25.011.650 francs.

— Nabij Leeds, is op den Great Northern spoorweg, juist terwijl een trein zich boven een viaduc bevond, een der rijtuigen door een plotselingen schok losgeraakt en ter hoogte van 40 vt. nedergestort. In dien wagen bevonden zich vier personen, die zwaar gekwetst van onder het verbrijzelde rijtuig werden te voorschijn gehaald.

— Van wege de admiraliteit is in Engeland onlangs eene uitvoerige kaart van de streken rond de Noordpool uitgegeven, waarop sommige namen veranderd zijn. Ter voldoening aan de aanspraken der Amerikanen op de ontdekking, is het door de Engelschen als Albert Land aangeduidde nu Grinnel genaamd. Het eiland door den kapitein *McClure* in zijn geheel ontdekt en Baring geheeten, draagt thans weder den naam van Banks Land, zoo als kapitein *Parry*, de eerste ontdekker, het had geheeten. Alleen het zuidelijk gedeelte heeft den naam van Baring behouden.

— Het britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap heeft dezer dagen een belangrijk verslag openbaar gemaakt, omtrent de uitkomsten van zijnen arbeid met betrekking tot de bijbelverspreiding in Italië, waaraan wij de volgende bijzonderheden ontleenen:

»Met uitzondering van het vasteland van Sardinie, is het overal in Italië ellendig gesteld. Zelfs op het eiland Sardinië is de volksbeschaving nog zóó ten achteren, dat van de 547.112 inwoners, maar 34,731, dat is 1/16 kan lezen en schrijven, en 512.381 niet. Zoo is het ook min of meer op Sicilië en in Napels. Op het vasteland van Sardinië is het beter, dewijl dit meer in aanraking is met meer beschaafde volken. Slechts weinige jaren geleden, was het Evangelie in Italië bij het volk geheel onbekend, althans men kende het naauwelijks dan bij name, — nu is het in vele duizende handen. Het britsch en buitenlandsch bijbelgenootschap

---

te denkbeelden door allen waren omhelsd, stond een der leden op en vermeende dat men moest beginnen met ze in hun eigen kring in practijk te brengen. Hun president, zeide hij, was een man die zijn schaapjes op het droogе had. Hij was derhalve, volgens de leerstellingen die zij aankleefden, verpligt om zijn vermogen met de overige leden der club te deelen. Op deze onverwachte verklaring volgde eenige oogenblikken stilte; maar terstond daarop werd deze meening luide toegejuicht, behalve door den voorzitter, die van zijn gestoelte opreesen vroeg of men hem voor den gek hield, want dan ging hij liever de kamer uit. Hij kon, zeide hij, ook niet nalaten te zeggen dat het lid, 't welk dit voorstel deed, dronken was. Het bedoelde lid nam dit echter zoo kwalijk, dat hij pogingen aanwendde om over de tafel te springen en met den voorzitter te boksen; maar gelukkig werd dit nog bij tijds verhinderd door den kastelein, die geheel den boel uit elkander joeg.

De omgang met een lid dezer club bragt Jonas nog verder van het spoor. Hij werd nog luijer en liederlijker en rooken en drinken deed hij liever dan werken. 't Gevolg daarvan was dat hij spoedig het geld kwijt was, 't welk hij met zijne beroemde pillen had gewonnen, en daarenboven raakte hij diep in schulden. Jonathan Darkey wist echter wel raad om daaruit te geraken; doch 't was wel te vermoeden dat zij dan niet lang uit de handen zouden blijven van die wreede tyrannen, de regters Hij bedniidde zijn vriend dringend en overtuigend, dat het niets meer dan natuurlijk was, dat hij geen lust gevoelde tot werken. Daarenboven doelde hij er zeer ondubbelzinnig op, dat de rijken in het onregtmatig bezit zijnde hunner rijkdommen, op elke wijze daarvan mogten beroofd worden. Diefstal en roof, door de beschaafde wereld verafschuwd als haar doodvijand, werden nu van lieverlede door hen beschouwd als een regt.

Weldra had Jonas den eersten stap gedaan en hij was verloren. Geen terugkeeren was mogelijk. Klagten noch berouw zouden meer baten. Vóór hem lag de weg, dien hij thans had te volgen. Hij had den meer veiligen weg verlaten en kon daarop niet meer terug keeren. Misdaad volgde op misdaad binnen een kort tijdsverloop, en Jonas werd een gevaarlijk wezen voor de maatschappij.

Op zekeren avond kwam Jonathan Darkey weder bij Jonas en sprak met hem van een buitenkansje, dat er dien avond was te halen. Maar.... het hooge woord kwam er uit... daarvoor moest een moord worden gedaan. Jonas aarzelde, ja hij sidderde. Doch Jonathan Darkey liet zich niet van zijn stuk brengen. »Denk er maar eens bedaard over na," sprak hij. »In de eerste plaats zijn wij er dan van verzekerd dat het geval nooit zal uitkomen. In de tweede plaats zullen wij dan niet gehangen worden, al lekt er iets van uit, want de gezworenen zijn afkeerig van het uitspreken van een doodvonnis als er geen overtuigende bewijzen zijn. En in de derde plaats: wat kan 't ons schelen al worden wij opgeknoopt? Ik geloof niet dat het erg zeer doet. En denkt ge dat ik er bang voor zou wezen als het volk van onderen aan den voet van 't schavot mij stond aan te gapen? Neen, neen! Al moest ik binnen een half uur worden opgeknoopt, 't zou mij niets kunnen schelen.»

En de man sprak niets anders, dan hetgeen hij waarlijk meende. Alleen de vraag of het ophangen pijn deed of niet, hield zijn geest bezig. Wat gaf hij om de schande, die daaraan onafscheidenlijk was? En wat deerde hem het geheim van een toekomstig leven? Hij was de juiste vertegenwoordiger van den invloed, dien de arbavotstraffen uitoefenen op de zedelijke en onzedelijke wereld.

(*Wordt vervolgd.*)

heeft — ondersteund ook door nederlandsche giften, in 1848 daartoe bijeengebragt, in de jaren van omwenteling, den bijbel en het nieuwe testament, bij vele duizende exemplaren, in het italiaansch daar te lande verspreid. In het verslag over de laatste jaren zegt het genootschap, dat in Toscanen waren geleverd 3,635 italiaansche bijbels en 750 nieuwe testamenten; dat een nieuw testament, vertaling van Mantini, in 3000 exemplaren te Florence was gedrukt, en een nieuw testament, vertaling van Diodati te Rome, zelf in 4000 exemplaren. Een Israeliet had 400 exemplaren des Bijbels van Diodati besteld, zonder, dat gemeld wordt of hij het uit belangstelling in de waarheid deed, dan wel, dewijl het een goed handels-artikel was: in beide gevallen is het opmerkelijk.

»In een volgend verslag berigt hetzelfde genootschap, dat er bijbel-depôts waren gevestigd te Turijn, Genua en Nice; dat een marskramer in twee maanden, in den omtrek van Turijn, bijna 500 exemplaren had verkocht, en dat in 't geheel in Sardinië en Milaan 6720 exemplaren waren geplaatst, waarvan maar 67 waren weggegeven, de overigen voor fr. 8888 05 verkocht, ten teeken, dat er ware begeerte en verlangen naar den bijbel bestond; terwijl er nog vermeld wordt, dat 23,000 bijbels en 10,000 nieuwe testamenten van Diodati in Engeland voor Italië zijn gedrukt. Volgens latere berigten van volgende jaren wordt medegedeeld, dat het werk der bijbelverspreiding nu meest bepaald was tot Piemont en Lombardije. In Milaan waren weder 8914 exemplaren, vooral door den boekhandel, gesleten, en in Lombardije en Sardinië te zamen 11,251. Ook waren in één jaar in romanisch Zwitserland en Italië buiten de bovengenoemde jaren geplaatst geworden 8336 exemplaren voor fr. 14,411,21.

»Al deze exemplaren zijn voorzeker niet in de regte handen gekomen; zelfs is de voorraad, die nog te Rome aanwezig was van den druk der 4000, na de inneming der stad door de Franschen, verzegeld; maar vele Bijbels en Nieuwe Testamenten zijn voor duizenden een licht geworden op hunne doolwegen, en onder deze zijn ook eenige afkomstig van den eerst verzegelden voorraad. Gedurende alle eeuwen, dat Italië een christenland heet, is er in de laatste jaren voor het eerst aan het volk in massa gelegenheid gegeven, zich in zijne eigene taal met Gods Woord in de geheele Heilige Schrift bekend te maken.

»Onderwederspreklijk zijn de feiten, dat de Italianen het Evangelie willen. De Italianen begeeren het Evangelie te hooren; zij hebben behoeften aan eene zedelijke godsdienst, welke ontdaan is van bijgeloof en mirakelen, waarmede zij spotten; zij hebben liefde voor priesters, die voor het volk een hart hebben, braaf leven, en waarheid en liefde prediken. Turijn, Genua en Nice leveren de heerlijkste voorbeelden op van de gezegende gevolgen der bijbelverspreiding. Daar zijn kerken en scholen tot stand gekomen, worden leeraars begeerd, werken evangelisten in den wijngaard des Heeren. De nieuw gestichte gemeenten nemen toe in getalsterkte en breiden zich uit, waardoor het licht, door hetwelk zij bestraald worden, ook anderen uit de duisternis trekken zal. Er worden zelfs italiaansche tractaatjes gedrukt en verspreid. Priesters zelfs omhelzen het Evangelie in de hoofdstad des koningrijks; waar vroeger geen protestant geduld werd, maar in de gevangenis geworpen of omgebragt moest worden, bestaat nu een evangelische boekhandel, waarvan het opschrift met gouden letters vrij en openlijk in den gevel prijkt. Door de Bijbelverspreiding zal Italië zich van het pausdom losscheuren. De velden zijn al reede om te oogsten."

SPANJE.

In een particulier schrijven uit Madrid van 22 Januarij, door de Parijsche dagbladen medegedeeld, leest men: »De heer *Sevillano* heeft zijn ontslag als minister van financiën genomen; als reden geeft hij op, dat in een, dezer dagen door de Cortes genomen besluit eene berisping van zijn gedrag gelegen was. Zijn opvolger de heer *Madoz*, tot nog toe voorzitter der grondwetgevende Cortes, heeft zich gehaast de hem aangeboden portefeuille aan te nemen, met verklaring dat hij een financieel plan gereed had, gegrond op de losmaking der goederen in de doode hand, aan kerkelijke of burgerlijke ligchamen behoorende. Dien ten gevolge zal de verkoop der kerkelijke goederen plaats hebben zonder voorafgaand overleg met Rome, doch altoos binnen de door het concordaat gestelde grenzen, hetwelk vrijheid geeft tot den verkoop dier goederen bij openbare veiling voor staatsschuldbrieven van de gevestigde drie percents schuld. Ter vermijding van den langzamen gang dier veilingen, zal het gouvernement waarschijnlijk met de geestelijkheid eene minnelijke schikking over den verkoop harer goederen maken.

Omtrent den algemeenen toestand des lands zegt een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Madrid van 17 Januarij: »Het is thans buiten twijfel dat de Carlisten in de weer zijn, en zich alom in Spanje gereed maken om in de aanstaande maand Mei een grooten slag te slaan. In Madrid zelf zijn deelgenooten van die zamenzwering, welke van hunne plannen en verwachtingen geen geheim maken. Het gouvernement heeft een regiment troepen naar Navarre moeten zenden, alwaar verscheiden benden gewapende Carlisten voor den dag gekomen zijn. Eene dier bende heeft te Estella het garnizoen ontwapend, hetwelk door het ontslag van vele manschappen, wier dienstlijd verkort en verstreken was, tot eene sterkte van slechts 110 man was verminderd, terwijl de gansche bevolking der stad uit vrees instemde met de kreten der bende en met deze *leve Montemolin* riep. Eenige dagbladen verzekeren dat *Cabrera*, de vermaarde aanvoerder van Carlistische vrijscharen, heimelijk de Spaansche grenzen overgetrokken is en zich thans in de Baskische provinciën ophoudt; doch dit berigt schijnt onwaar te zijn.

»Heden hebben de officieren van de gewapende burgerij der hoofdstad zich naar den Hertog der Overwinning begeven, en hem verklaard dat zij nadrukkelijk protesteren moesten tegen den gang des bewinds, dien zij als reactionair laakten. Zij ontvingen van het hoofd hes cabinets een antwoord, hetwelk hun niet regt voldaan heeft, zoodat zij het plan hebben om hun protest nog nadrukkelijker te herhalen. Reactionair is de gang des bewinds, volgens het oordeel van onpartijdigen, niet; deze meenen dat er sedert de revolutie eene flaauwte, of juister gesproken, geheel geen gang in de regeringszaken is. Doch welk gouvernement zou in staat zijn om te doen al wat de moeijelijke tijdsomstandigheden vereischen, terwijl het onder eene souvereine vergadering van volksafgevaardigden staat, wier meerderheid wel het goede wil, maar evenwel het goede tegenhoudt, daar zij de onmisbare vereischten voor eene vruchtbare parlementaire werkzaamheid, namelijk ernst, geest van orde en zamenwerking, verloochening van eigenbelang en eigenliefde, niet bezit en zelfs geen begrip daarvan schijnt te hebben."

In de zitting der Cortes van 23 Januarij is de beraadslaging over de ontworpen constitutie aangevangen op eene wijze, die door opregte voorstanders der in Spanje bestaande orde van zaken betreurd wordt. Een der leden, een dagbladschrijver, stelde dadelijk voor, te bepalen dat de discussie over het ontwerp of over eenige bepaling van hetzelve niet zou gesloten worden, zoolang er iemand was die het woord verlangde te voeren. Op de aanmerking dat de beraadslaging over de nieuwe staatsregeling alsdan eindeloos zou voortduren, antwoordde hij dat er geen zaak was van grooter belang voor het Spaansche volk, dan dat deszelfs vertegenwoordigers in de grondwetgevende vergadering hunne denkbeelden zonder eenige de minste belemmering deden kennen; daarvoor mogt men zich wel onderwerpen aan de onaangename noodzakelijkheid om eenige slechte redevoeringen aan te hooren.

Op grond hiervan werd het voorstel zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Toen stond een ander lid op en zeide, dat hij thans, nu de vergadering besloten had de eens aangevangen beraadslaging nooit te eindigen, voorstelde tot de behandeling der artikelen van het ontwerp over te gaan en geene algemeene beraadslaging over hetzelve te voeren.

Dit voorstel werd bij stemming met eene geringe meerderheid aangenomen; doch van onderscheiden zijden werd beweerd, dat deze stemming niet geldig was, daar zij zoo snel had plaats gehad dat de meeste leden niet eens wisten wat er gaande was, toen haar uitslag reeds door den voorzitter werd afgekondigd. Andere leden hielden de geldigheid der stemming vol; de gansche vergadering kwam in opschudding en gedurende een half uur was het den voorzitter onmogelijk de orde te herstellen, waartoe hij trouwens ook niet veel moeite deed. Toen besloot de vergadering, op nieuw te stemmen; en het voorstel om terstond tot de behandeling der artikelen over te gaan, werd nu met groote meerderheid verworpen.

Daarop werd de algemeene beraadslaging onder algemeen gelach aangevangen. Drie ultra-liberale leden bestreden achtereenvolgens het ontwerp, op grond dat het de souvereiniteit der natie nog niet genoeg op den voorgrond stelde, maar aan beperkingen, zoo als aan den invloed van een door de Kroon benoemden senaat, onderwierp. Een dier leden beweerde ook, dat de commissie bij het opstellen van haar ontwerp alleen op de politieke vraagpunten had gelet, en zelfs niet gepoogd had de vraagstukken betrekkelijk de inrigting der burgermaatschappij op te lossen in den zin dien de zoo roemrijk tot stand gekomen revolutie medebragt. Ten einde deze leemte aan te vullen, zou hij later twee nieuwe artikelen voorstellen, waarbij het regt van alle burgers op loongevenden arbeid, alsmede het regt op onderwijs in de allereerste beginselen der menschelijke kennis zouden worden erkend en gewaarborgd.

Wij hopen in het belang des lands en in dat van de waardigheid der grondwetgevende vergaderingen, dat zij tot besef mogen komen van het groote gewigt van de taak, die thans op haar rust en die, gedachtig aan het spreekwoord: Eind goed, alles goed, ten nutte van het vaderland behoorlijk ten einde brengen.

ITALIE.

De twee vijanden, waarvan het italiaansche schiereiland zich niet schijnt te kunnen ontdoen, zijn Mazzini en de cholera. Wat de mazzinisten betreft, deze bewijzen thans de waarheid van het gezegde: *les extremes se touchent*. Door een schijnbaar onverklaarbaren ommekeer zijn zij de vurigste aanhangers van Rusland geworden, vormen zij de innigste wenschen voor den voorspoed zijner wapenen, en wachten resultaten, die aan elk niet-democratisch begrip ontsnappen. Men moet echter weten dat dezer dagen nog eene mazzinistische bijeenkomst is gehouden in een der zwitsersche steedjes. De voornaamste agenten van Mazzini hadden zich daarheen begeven; niet alleen uit Italië, ook uit Duitschland waren zij gekomen. Mazzini heeft nieuwe instructien gegeven, en zijne agenten zijn reeds op weg om ze ter kennis te brengen van al zijne aanhangers. De italiaansche regeringen echter houden goed oog op hetgeen er voorvalt, en het is niet te denken, dat vooreerst althans Mazzini het met zijne redevoeringen en proclamatien ver zal brengen.

De cholera is nog slechts weinig verminderd in Sardinie. Te Milaan is maarschalk *Radetsky* er door aangetast geweest. In Toscane heerscht de ziekte nog in verschillende plaatsen in den omtrek van Florence; te Livorno en Pisa is zij echter geweken. De zelfopoffering der zuster van den heer *Vincent de Paulo* bij de verpleging der lijders, wekt ieders bewondering en hooge goedkeuring.

Turijn, 22 Jan. In de kamer van afgevaardigden is besloten, dat er 21 dagen van algemeenen rouw zullen worden uitgeschreven en dat de zittingen der kamer geschorst zullen worden ter zake van het overlijden der koningin. Er was verder besloten een adres van condoleantie aan den koning te rigten.

Aan het hof zoowel als in het geheele land heerschte diepe droefheid.

— De Sardinische regering heeft de Pauselijke waarschuwing tegen den verkoop der geestelijke goederen laten drukken en ze aan al de leden van het corps diplomatique te Turijn laten ronddeelen, als bewijs, hoe vast haar besluit is, om de wet betreffende de hervorming van de kloosters door te zetten.

— In een particulier berigt uit Rome aan een pruissisch dagblad gerigt, las men onlangs het volgende:

»Ook ten onzent ziet men dagelijks de nieuwsgierigen en lediggangers zich voor de vensters der prentenwinkels verzamelen, ten einde aldaar de op de politieke gebeurtenissen toepasselijke afbeeldingen in oogenschouw te nemen. Onlangs vermaakte zich deze klasse van het publiek boven mate met een gezigt op de stad en vesting Sebastopol, op een en dezelfde schilderij voorgesteld met een gezigt daar tegenover op Montefiasco. De Romeinen uit hunnen aard met eene bijzondere zucht tot satire begiftigd, deden luide blijken hoezeer zij in deze spottende *rebus* vermaak schepten, terwijl daartegen de fransche soldaten zich maar volstrekt geen denkbeeld konden vormen van de oorzaak dezer vrolijke stemming hunner gedwongen gastheeren. Ondertusschen kregen door vragen en wedervragen de nieuwsgierige vreemdelingen deze uitlegging: dat in het italiaansch *fiasco*-maken onder anderen gezegd werd van hen, die zich zelven met te veel ophef aankondigden; dat het woord *fiascone* de superlatief is, en beteekent het totaal mislukken van de stoutste daden, die men vooraf met veel vermetelheid had uitgebazuind, en het slotte er bijgevoegde woord *monte* of berg, de monsterachtige grootte van het *fiascone* te kennen geeft. De zinspeling op het achterblijven der bemagtiging van Sebastopol was zoo tastbaar, dat de bevelvoerende fransche generaal, ter naauwernood van het een en ander onderrigt, op staanden voet de dubbele schilderij liet wegnemen, en met straf bedreigde elk en een iegelijk die hetzij in herhaling van het feit verviel, of er eenige variatie op waagde te maken."

— Dezer dagen hadden eenige bisschoppen in Sardinië een protest tegen het wetsontwerp tot opheffing der kloosters geteekend en openbaar gemaakt. Hunne ambtgenooten werden door het voorbeeld opgewekt, en de *Armonia*, het orgaan der ultra-clerikale partij te Turijn, bevat een nieuw protest, geteekend door al de aartsbisschoppen, bisschoppen en vicarissen-generaal der zeven kerkelijke districten, waarin geheel de sardinische staat verdeeld is. Het protest is gerigt aan de kamer der afgevaardigden en den senaat. Het is een zeer uitvoerig stuk, en strekt ten betooge, dat de aanhangig gemaakte wet is onregtvaardig, onwettig, anti-catholijk, anti-maatschappelijk enz. enz., kortom, zoo als *l'Indépendance belge* zegt: »een waar demons-werk."

— De 5 Jan. heeft te Rome op het Vaticaan, onder voorzitting van den paus zelven, eene algemeene vergadering van leden der liefdadige leeken-vereeniging van St. Vincentius de Paulo plaats gehad; nagenoeg acht honderd werkelijke en honoraire leden waren tegenwoordig. Uit het daarbij uitgebragte rapport blijkt, dat het genootschap op 1 Januarij jl. uit meer dan vijftien honderd conferentiën of plaatselijke vereenigingen bestond, waarvan ruim de helft in Frankrijk gevestigd zijn, en dat het zich naauw aan den Heiligen Stoel aansluit en door dezen krachtig ondersteund wordt.

— Naauw werd het koninklijk gezin van Sardinie op den 12denJan., door een grooten slag getroffen, door den dood der koningin-moeder, of het is op nieuw in rouw gedompeld door het afsterven der koningin. De gemalin van den regerenden vorst Victor Emanuel II, de aartshertogin Maria Adelheid Francisca Feineira Elisabeth Clotilda, is acht dagen daarna overleden, na in het begin dezer maand aan haren gemaal een vijfde pand hunner liefde geschonken te hebben. De droefheid van den koning en van geheel het land is onbeschrijfelijk. De overledene was geboren den 3 Junij 1822 en had dus den ouderdom van nog geen 33 jaren bereikt.

— De stad Livorno, die sedert 11 Mei 1849 onder de krijgswet en militaire regtspraak stond, is bij besluit van den groothertog van Toscane, van 2 Jan., eindelijk van den staat van beleg ontheven; evenwel blijft het den inwoners verboden wapens te dragen of in huis te hebben zonder speciale vergunning der overheid.

— Het officiële dagblad van Modena verkondigde, in zijn nommer van 23 December, dat de stad Carrara in strengen staat van beleg gesteld is, omdat er vele moorden en andere misdaden gepleegd werden en de daarvoor door de overheden aangevoerde middelen tot beveiliging der ingezetenen tegen aanranding in hun persoon of have niet gebaat hadden. Oproerigheden, waarvan een gerucht gewaagde als de aanleiding tot de afkondiging van den staat van beleg te Carrara, zijn er echter niet voorgevallen.

— Te Tortona hebben ongeregeldheden plaats gehad, welke geeindigd zijn met ettelijke arrestatien. De aartsbisschop had bij eene proclamatie het dogma van de onbevlekte ontvangenis afgekondigd en door een te Deum gevierd en des avonds al de kerken laten verlichten, tevens verlangende, dat de burgers hunne huizen zouden illumineren. Dit gebeurde ook, maar op verscheidene huizen, welke verlicht waren, prijkten groote borden met het opschrift: *Leve de wet op de opheffing der kloosters!* De poging om deze borden weg te nemen veroorzaakte eene hevige vechtpartij, waaraan eerst door de gewapende magt een einde gemaakt werd.

TURKYE.

Volgens brieven uit de turksche hoofdstad heeft de sultan het door den ministerraad tegen *Mehemet-Ali-pacha* (des sultans schoonbroeder) gewezen vonnis nog niet bekrachtigd. Zoo als men weet is deze schuldig verklaard aan de misdaad zich te hebben laten omkoopen. Zelfs twijfelt men er aan, dat die bekrachtiging volgen zal, en mitsdien het vonnis, hoezeer ook in het officiële orgaan der ottomanische regering openbaar gemaakt, niet zal kunnen worden ten uitvoer gelegd.

— Er is sprake in Turkije een raad in te stellen, die boven alle collegiën van dien aard zal staan, en tot taak zal hebben het onderzoeken en herzien, in het hoogste ressort, van alle besluiten door de andere raden genomen, alvorens ze aan den sultan ter bekrachtiging voor te leggen.

— De onderhandelingen over het sluiten van een verdrag tusschen Turkije en Griekenland zijn haar einde nabij. Men gelooft echter niet dat nu reeds een definitief tractaat zal tot stand komen, en verwacht veeleer de vaststelling der grondslagen voor een verdrag, dat zal gesloten worden, zoodra Griekenland een commissaris naar Constantinopel zal afvaardigen, bekleed met een officiëel diplomatiek karakter, overeenkomstig de billijke eischen der Porte.

— De ongunstige indruk door den nieuwen inval der Russen in de Dobrutscha te Weenen, Londen en Parijs te weeg gebragt, is bekend. Wij hebben reeds berigt dat deze beweging des russischen Donau-legers de opregtheid van den czars vredelievende bedoelingen moest doen in twijfel trekken, en dat er zelfs reeds sprake was om oostenrijksche troepen te doen te velde trekken.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 14 April 1855, No. 30.

De vrijwillige terugtogt der Russen heeft echter de zaken teruggebragt op den voet, waarop zij zoor den 8 stouden. Immers het blijkt duidelijk dat de Russen niet, zoo als sommigen vooronderstelden, een aanval op Adrianopel wilden doen, maar dat zij zich uitsluitend bepaalden tot het maken van eene afwending, ten einde het vertrek der turksche troepen naar de Krim te beletten of te belemmeren. Zie hier eenige bijzonderheden omtrent het feit zelf. De Russen zijn den 8 bij Tultscha over den Donau getrokken; door den nacht begunstigd zijn zij in schuiten op den regter-oever gekomen, hebben de turksche besetting verrast en er een verschrikkelijk bloedbad onder aangerigt; vervolgens hebben zij zich verwijderd, met buit beladen en gevangenen medevoerende en trokken langs den linker-oever terug na het bruggehoofd te hebben vernield. Van beide kanten waren de verliezen groot. De plotseling overvallen Turken hebben zich verdedigd met al de kracht, die de wanhoop verleent. Onder het getal hunner dooden bevindt zich een pacha, wiens naam men niet kent. De bevolking van Tultscha nam de wijk op het vlakke veld en keerde eerst na den aftogt der Russen in hare woningen terug.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
April	6	Engelsch	Abeona.	Richardson.	Hobartown	3 Maart	Singapore.
»	8	Nederlandsch	Diana.	Willers.	Batavia	8 April	Amsterdam.
»	10	Engelsch	Kete Kearney	Sequist	Singapore	28 Maart	Mauritus.
»	11	Nederlandsch	stooms. Banda	Neyts.	Batavia.	11 April	Meeuwen baai.
»	12	Portugeesch	Tremolga	G. Marquer	Macao	14 Maart	Port Philip.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
April	10	Engelsch	schip	Alfred	W. R. Browning.	Hongkong	17 Maart	E. Moorman en co.
»	11	Nederlandsch	»	China.	F. Mulder	Liverpool	10 Dec.	Metzendorff. Wilman en co.
»	—	»	»	Delegentia	A. F. Horneman.	Geelong	28 Febr.	G. Suermondt en co.
»	13	Z. M.	schoen.	Banda		Pontianak		
»	—	Nederl.Indisch	schip	Oey Sinjo	Kwik Samiang.	Pecalongan.		Gezagvoerder.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	11	Z. M.	stooms.	Saparoea	luit. t/z. 1 k. van Rhyn.	koerst. om de Noord.
»	12	Nederl.Indisch	bark	Paseken	Tan Pikgiok.	Pacalongan,
»	13	Nederlandsch	»	Voorwaarts	G. F. Bus	Amsterdam.
»	—	Nederl.Indisch	schoen.	Indramayoe	Tan Tjentjoan	Palembang.
»	—	» »	stooms.	Koningin der Nederlanden.	Deighton.	Singapore.
»	—	» »	»	Padang	Persille.	Borneo's Westkust.
»	14	Z. M.	»	Soembing	l. t/z. 1 k. Blommendal.	Soerabaya.
»	—	Zweedsch	brik	Emma	Linck	Zweden.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Prins Hendrik *	J. Goedkoop.		Paine, Stricker en co.
»	bark	Rabenhaupt *.	Reyken.		G. Suermondt en co.
»	»	Jan de Wit	Timmermans		
»	schip	Diligentia	A. T. Horneman		»
»	bark	Twee Gebroeders	C. Verwey	Rotterdam via Indramayoe	»
»	schip	Nederland	P. Huidekoper		B. Kopersmit en co.
»	bark	van Galen.	J. R. Smit.		Tiedeman en van der Burg,
»	»	Neerlands Koning *.	Tromp.	Soerabaya	»
Nederl. Indisch	»	Jane Serena *.	C. Brodie	Rotterdam	Reynst en Vinju.
» »	»	Alnoer.	Sech Baharmoes		Adam en co.
» »	»	Ana Sereë.	Said Satrie.	Samarang.	Coulster.
» »	schoen.	Harriet *.	J. G. C. Ross.	Soerabaya en Grissee	»
» »	brik	Hap Heen.	Naridin.	Cocos Eilanden.	Adam en co.
Russisch.	bark	Idealet	A. J. Hansten.	Samarang.	John Pryce en co
Deensch	schip	Hercules *	Ahlman		Kreglinger, Dummler en co.
Amerikaansch.	bark	Constance *	Chondler.	Koppenhagen	Paine, Stricker en co.
					»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	3	N. I.	schoener Sarie Toendjoeng.	Loei Soempoat.	Balie Bol.
»	—	»	bark Arief Banjarmaas	Mohamat Areep.	Banjermass.
»	5	»	st. Koningin der Nederl.	Deighton.	Batavia.
»	—	Bal.	bark Kiem Tjiansing	Tjoa Kho	Balie Amp.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aplir	4	N. I.	schoener Aydroossie	Sech Bafadal.	Grissee.
»	—	»	bark Dennok Bient. Toedjoe	Tan Tikhien.	»
»	—	»	stooms. Banda.	C. C. L. Neyts.	Bat v. Sam.
»	5	Bal.	schoener Senio.	Tio Boendian.	Bal. Amp.
»	—	N. I.	bark Fathalhair.	Sech Bahaloan.	Sand. Eil.
»	—	»	kotter Little Tot.	Katjoong	Pasoeroean.
»	6	Z. M.	stooms. Etna	lt. t/t. 1 k. P. A. Matthysen.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl.-Indisch	st. Macasser	Chevallier.		Cores de Vries.
» »	st. Koningin der Nederlanden.	Deighton.		Fraser. Eaton en co.
Nederlandsch.	Tagal.	J. F. H. Gobel		Ruyl, Cramer en co.
»	Java Courier	F. G. Rienitz		Adam en co.
»	Carolina	A. A. Graswinckel.		Fraser Eaton en co.
»	Nyverheid	J. N. Mooi		»
»	Erasmus.	H. F. Scharper		»
»	Gleaner	J. F. Thierbach		van Eck en co.
»	Laura en Adela	J. C. van der Zweep.		»
»	Wilhelmina	F. J. Donema		»
Engelsch	Volante.	J. Love.		Fraser Eaton en co.
Zweedsch	Maria Theresia	P. A. Rhoden.		»
»	Stockholm.	C. E. Ehlert		Adam en co.

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	2	N. I.	schip Alfulck.	Sech Baradjak.	Grissee.
»	7	»	bark Atiat Ulmaula	Sech Baoezeer.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	2	N. I.	schoener Batavia	Giam Liangsoei.	Muntok.
»	6	»	bark Indramayoe.	Sech Jamanie.	Banka.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	2	N. I.	bark Hinggoan.	Liem Yoehok.	Samarang.
»	4	»	» Tjan Goan	Sie Ikhien.	»
»	—	»	» Batavia.	Tan Ingok.	Batavia.

Vertrokken Schepen van *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	2	N. I.	bark Hinggoan	Lim Yoehok.	Indremayoe.
»	6	»	» Batavia.	Tan Ingok.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pakalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	26	N. I.	schoener Argo.	Sech Muskatie.	Cheribon.
April	4	»	schip Oey Sinjo.	Kwik Samiang.	Batavia.

Vertrokkende schepen van *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	4	N. I.	schoener Argo.	Sech Muskatie.	Samarang.

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	1	Ned.	schip Regina.	C. Ingerman.	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	23	N. I.	bark Fathool Rachman.	Sech Mahrie.	Balie Amp.
»	—	Ned.	schip Marie Julie.	J. A. Bruynsels.	Soerabaya.
»	25	»	» Hector.	J. M. Schoon.	Sumanap.
»	26	»	» Doggersbank.	P. J. Kerkhoven	Soerabaya.
»	—	»	» Neptunis.	P. Schuurman.	»
»	28	»	» Ardjoeno.	S. R. Post.	Pasoeroean.
»	26	N. I.	schoener Tjinlie.	Oey Koen.	Soerabaya.
»	—	Ned.	bark Charlotta.	J. M. Sobels.	Tjilatjap.
»	—	Eng.	brik Fair Barbadian.	F. Craig	Balie Amp.

Vertrokken schepen van *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	22	N. I.	schoener Fathool Hair	Sech Muskatie.	Sumanap.
»	24	»	bark Fathool Rachman.	Sech Mahrie.	Sumbawa.
»	26	Ned.	schip Marie Julie.	J. A. Bruynsels.	Middelburg.
»	—	»	bark Hector	J. M. Schoon.	Tjilatjap.
»	—	5	bark Doggersbank.	P. J. Kerkhoven.	Akyab.
»	27	»	schip Neptunis.	P. Schuurman.	Amsterdam.
»	29	N. I.	schoener Tjinlie.	Oey Koen.	Balie Bad.
»	—	Eng.	brik Fair Barbadian.	T. Craig.	Soerabaya.
»	—	Ned.	bark Charlotta.	J. M. Sobels.	Sumanap.

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	26	N. I.	bark Nauwan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Soerabaya.
»	28	»	schoener Maria.	Pekoer.	Palembang.
»	—	»	» Sie Dammar.	Pa Naima.	»
»	29	»	» Fathoel Hair.	Sech Muskatie.	Banjoew.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	3	Ned.	bark Madura	Drayer.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	2	Ned.	schip Twee Gezusters.	Deurlde.	Amsterdam.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *Anemaet*, — *McMillan* en *familie*. — *ten Sicthoff* en *familie*. — *Blankenhagen*. — 3 Eng. matrozen.

Met het Eng. schip *Alfred*: 505 Chinezen.

Met het Ned. schip *China*: de heeren *J. Gray*. — *W. Macnive*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Ned. bark *Voorwaarts*: 9 gepasp. en drie gegageerde militairen.

Met het N, I. stooms. *Koningin der Nederlanden*: de opperstuurman van het verongelukte hamb. schip *Visurges*. gend. *C. Wumling*. hofmeester *W. Furner*. 3 matrozen van het Ned. schip *Jan de Witt*. gend. *C. White*. — *William*. — *W. Smith*.

Met het N. I. stooms. *Padang*. Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 3 tot en met den 13 April* 1855.

AANVOER.

Van Tjicao per praauw sampang gez. Daijman.

375 zakk. rijst. *Kim San*.

Van Tjiriengien per praauw sampang gez. Koeij.

30 pic. gomelastiek. *Oeij Koanko*.

Van Tjilientjieng per praauw sampang gez. Ketijel.

200 zakk. rijst. *Lim Kenghian*.

Van de Lampongs per praauw Kadjangan gez. Hadjie Mochamad.

60 pic. gomelastiek. *Hadjie Mochamad*.

Van de Lampongs per praauw sampang gez. Naim.

3000 pic. rotting stokken. 40 do. zw. peper. 10 do. gomelastiek. 20 ps. krom hout. 500 ps. ...... planken. *Oeij Soa*.

Van Muntok per praauw Toop Kembang Itam gez. Goei Akaauw.

2800 ps. sp. matten. *Gezagvoerder*.

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. stoomb. *Padang*, gez. C. T. A. Persille. agt. Kopersmit en co.

$1^{1}/_{2}$ pic. foelie. *Tjie Oekie*.
11 pic. benzoin *Sech Hassan bin alie Makawie*.
130 pic. gutta percha 115 do. zw. peper. 5 do. was. $1^{40}/_{100}$ do. was. 634 do. koffij. *Lim Hea*.
$46^{80}/_{100}$ pic. benzoin. *Adam en co*.
$4^{1}/_{2}$ pic. vogelnestjes. 13 do. gutta percha. *Sie Brahim*.
$10^{76}/_{100}$ pic. notenmuscaat. $3^{21}/_{100}$ do. foelie. *Bond*.
10 pic. gutta percha. *Hunter Houghton en co*.
20 pic. notenmuscaat. $3^{1}/_{2}$ do. foelie. $83^{21}/_{100}$ do. notenmuscaat. 40 do. tabak. $2^{1}/_{2}$ do. was. 8/m. sigaren. *Abdul Kasem*.
17 pic. gomelastiek. 53 do. witte dammer. *Oeij Soeiseng*.
3 paarden. *J. A. Stok*.
1 paard. *Sech Said bin alie Atemimie*.
1 paard. *Gouijn*.
1 kt. muzijkinstrument. *Gumprich en Straus*.
1 tros eur. touw. 6 schijfblokken. $1^{98}/_{100}$ pic. oliphanstanden. *Gouvernement*.

Van de Cocos Eilanden per ned. ind. schip *Harriet*, gez. Ross. agt. Adam en co.

150/m. klappers. 46 vn. olie. *Agenten*.

UITVOER.

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Henriette en Cornelia*, gez. W. L. Hartmans. agt. Haager en Schuurman.

876 coll. ijzerwerk. 1 kt. hoorn. *Gouvernement*.
50 vs. loodwit. 24 keld. lijnolie. 20 md. min water. *Order*.

Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya Java-Bode dd. 28 Maart 1855 no. 28;

Lading voor Nederland.

300 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Jan van Hoorn*, gez. H. J. Logger. agt. Kopersmit en co.

Voor Nederland.

600 pic. tin. 120 do. rotting. *N. H. M.*

Voor Tjilatjap.

80 ks. madap. 30 do. ruw. katoen. 10 bn. ruwe drillengs. 5 ks. effenrood. 22 do. aardewerk. 1 pak. monsters. *N. H. M.*
6 ks. roodewijn. 2 ks. man. sigaren. 3 vs. boter. 2 ks. eau. de cologne. 1 kt. modewaren. *Gouijn*.
6 vn. koolteer en spijkers. 22 ks. verf glas. en ijzerwaren. 24 vn. koolteer. loodwit. en spijkers. 59 staven en bossen. ijzerwerken. 7 bladen zink. 4 ks. verfwaren en persmachine. 23 vn. teer. 1 vat loodwit. 1 kt. ijzer. touwwerk. 29 staven ijzer. 23 coll. genie goederen. *Gouvernement*.
1 kt. gereedschappen. 2 vn. koolteer. 12 bussen zw. verf. 1 tobb. staal. 46 staven ijzer. *Landberg en Zoon*.
2 kn. azijn. 2 ks. suikerwerk. 2 kn. rhijnwijn. 4 do. provisien. 1 glaswerk. 4 do. champagne. 2 vn. 1 pak. 12 kazen. 1 kt. porcelein. 1 do. kramerijen. 10 ks. zeep. 9 vs. spijkers. 8 ks. provisien. en dranken. *v. d. Broek en co.*
2 ks. gedr. katoen. 1 do. neteldoek. 10 do. bier. 1 pak goud. passement. *Moormann en co.*
2 knaapjes. 9 stoelen. 2 ks. modewaren. *Gumprich en Straus*.
1 tromm. kleedingstukken. *van Riet en co.*
1 kt. diversen. *Vaupel en co.*
1 kt. keuken gereedschapp. *v. Gaarsten*.
1 kt. glaswerk. 1 do. diversen. 15 vs. boter. 19 staven ijzer. 6 blikk. beschuit. 2 doz. vijlen. 8 blokjes 1 tros touw. 5 ℔ kaarsen *Jacometti en co.*
1 kt. modeartikelen. *Brandon*.
1 kt. modewaren. *Tiedeman van Kerchem*.
1 kt. provisien. *Haager en Schuurman*.
2 ks. boeken. *van Haren Noman en Kolff*.
3 ks. kleedingstukken. *v. d. Broek en co.*
1 kt. provisien. 1 do. kleederen. *Kessler en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Voorwaarts*, gez. Bus. agt. Landberg en Zoon.

$3862^{50}/_{100}$ pic. suiker. *O. J. M. v. Adm. en L.*
80 pic. rotting. *Agenten*.
8000 pic. rijst. 6 ks. diversen. *Tiedeman en v. d. Burg*.
$40/_{2}$ en $30/_{1}$ leggers. arak. 703 ps. buffelhuiden. *Haager en Schuurman*.
6 ks. jap. goederen. $947^{50}/_{100}$ pic. boomwas. uit entrep. *J. R. Lange*.

Naar Zweden per Zw. schip *Emma*, gez. N. Linck. agt. Busing Schröder en co.

3775 pic. suiker. 275 do. koffij. 30 do. zw. peper. 6 do. witte peper. $60/_{1}$ en $2/_{2}$ leggers. arak. 1200 ps. koehuiden. 1286 ps. buffelhuiden. ($175^{78}/_{100}$ pic. gambier. 25 pakk. thee.)
Over gescheept van boord van het ned. ind. schip *Jane Serena*.

Théatre Français de Batavia. — Lundi, 16 Avril 1855. — *La Part Du Diable.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.